

ISSN:1306-3111
e-Journal of New World Sciences Academy
2009, Volume: 4, Number: 4, Article Number:2A0035

TECHNOLOGICAL APPLIED SCIENCES

Received: February 2009

Accepted: September 2009

Series : 2A

ISSN : 1308-7223

© 2009 www.newwsa.com

Musa Çıbuk

Firat University
mcibuk@firat.edu.tr
Elazig-Turkey

HIRSIZLIK BÜRO AMİRLİKLERİ İÇİN SUÇ KAYIT PROGRAMI (HIRKA)

ÖZET

Bu çalışmada; emniyet kurumunun asayiş birimleri için, asayiş suçlarının bilgisayar ortamında kayıt altına alınması, bunlar ile ilgili bilgi ve istatistiklerin elde edilerek, suç analizlerinin yapılması amacı doğrultusunda, bir otomasyon programı (HırKa) tasarlanmıştır. Böylece asayiş suçlarının oluşmadan önce önlenmesi ve suçlarla mücadelede, daha etkin ve uygulanabilir çözümlerin üretilmesi hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yazılım, Otomasyon, Suç Analizi, Suç Kaydı, Asayiş

CRIMINAL RECORD PROGRAM FOR BURGLARY OFFICE (HIRKA)

ABSTRACT

In this study, an automation program (HırKa) has been designed for departments of public order to record any criminal activity, then to analyze to obtain statistical information in order to prevent further criminal activity. With this developed automation program fighting the crime can be effective and solution can be applicable.

Keywords: Software, Automation, Crime Analysis, Criminal Record, Public Order

1. GİRİŞ (INRODUCTION)

İnsanlar tabiatları gereği sosyal bir varlık olmalarından dolayı toplu olarak yaşama arzusu içerisine girerler. Doğaları gereği bir araya gelen insanların yetiştiği yerler, aldıkları eğitim ve kültür oranına göre toplum hayatında farklı konumlarda bulunurlar. Bireylerin sosyal hayatta edindikleri bu statülere ve kazandıkları paralara göre de bir yaşama standardı oluşur. Oluşan bu hayat standardı bireylerin hayat çizgilerinin belirmesi açısından çok önemli bir etkidir[1].

Toplu halde yaşamanın, insanlar üzerinde sağlamış olduğu olumlu etkilere karşın bir o kadar da risk faktörünü barındırmaktadır. Alış-veriş esnasında birisinin dolandırılması ve bunun sonucu meydana gelen tartışmanın kavgaya, kavganın alevlenerek bıçaklama veya silah kullanarak karşısındakini öldürmeye yönelik bir sonuç doğurması olasılığı her zaman mümkündür. Yine birey yıllarca çalışarak para kazanır ve bununla bir araba alır veya eşine, çocuğuna değerli eşyalar alır. Ancak kolay para kazanma düşüncesinin hakim olduğu bir yerde bunları muhafaza etmek için ciddi bir çaba sarf etmesi gerekir [1].

Bireyin her an, toplu halde yaşamanın avantajını yaşadığı gibi dezavantajını da yaşama ihtimalinin yüksek olması nedeniyle, devletin kendisini korumasını bekler. Ancak bu arada onun da bilgi sahibi olarak kendisini koruması ve gerekli tedbirleri imkanı oranında alması gerekmektedir [1].

Dünyada ülkeden ülkeye değişmekle beraber suçlar genel olarak artış eğilimi göstermektedir. Suçun önlenmesi, bireylerin emniyet ve güvenliğinin sağlamanın yanı sıra ülkelerin gelişmesinde de etkili olmaktadır. Bu nedenle suç önleme konusu öncelik kazanmakta ve bu konudaki suç araştırmaları önem kazanmaktadır [2].

Devletin, vatandaşını koruma, düzeni sağlamak ve suçu önlemek amacıyla emniyet güçleri vardır. Bu güçler, suçlar ve düzeni sağlama konusunda çeşitli isimler altında kurumsallaşır. Asayiş Daire Başkanlığı'nda bunlardan bir tanesidir.

Asayiş Daire Başkanlığının temel görevlerinden bir tanesi de "Asayiş suçları hakkındaki bilgi ve istatistikleri değerlendirmek, suç analizi yapmak veya yaptırmak ve bunları değerlendirerek asayiş suçlarının önlenmesi için suçla mücadele yöntemlerini belirlemek ve taşra teşkilatının çalışmalarına yön vermek," tir[3].

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (THE IMPORTANCE OF STUDY)

Suç olayları, fail, mağdur, zaman ve mekân bakımından farklı özelliklere sahiptir. Bunun yanı sıra suç olayları, kişiyi suça iten nedenlere bağlı olarak, oldukça çeşitlilik göstermektedir. Oluşumunda birçok faktörün etkili olduğu suç olaylarını, sosyoloji, psikoloji, yönetim, hukuk, kriminoloji, tarih ve coğrafya gibi çeşitli disiplinler kendi yöntemleri içinde ele almaktadır [4].

Suçlar genel olarak, trafik, asayiş, kaçakçılık ve toplum suçları şeklinde sınıflandırılmaktadır. Türkiye'de asayiş suçları giderek artmaktadır. 1994-2003 arası on yıllık dönemde asayiş suçları Türkiye genelinde %64 oranında artmıştır. Buna göre Türkiye'de 2003 yılında meydana gelen (trafik suçları hariç) toplam 342664 suç olayının 322189'u asayiş suçu (%94), 15007'si kaçakçılık (%4,4), 3676'sı toplum (%1) ve 2176'sı terör (%0,6) kaynaklı suçlardır [4].

Görüldüğü üzere %94 gibi ciddi bir oranda asayiş suçu söz konusudur. Bu nedenle toplum ve bireyi doğrudan etkileyen suçların toplumda güvenlik endişesi oluşturmayacak düzeye çekilmesi bir zorunluluktur. Özellikle asayiş suçlarının önlenmesi için yapılacak yatırımlar, suçluların yakalanmasına harcanan çabadan daha yararlı olacaktır [4].

Bu çalışma, asayiş birimleri için, asayiş suçlarının bilgisayar ortamında kayıt altına alınıp, bunlar ile ilgili istatistik ve analizlerinin yapılması konusuna odaklanmıştır. Böylece suçlarla mücadelede daha etkin ve uygulanabilir çözümler üretilerek suçların oluşmadan önce önlenmesi için yapılacak çalışmalara ışık tutması hedeflenmiştir.

3. HIRKA (HIRKA)

Bu program; Elazığ Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubesi ile ortak çalışmalar sonucu, herhangi bir ticari amaç güdülmeksizin, tamamen freeware ve eğitim amaçlı olarak geliştirilmiştir.

Program, öncelikli olarak hırsızlık olayları düşünülerek hazırlanmıştır. Bununla beraber, kullanıcı tarafından program içerisinde yapılacak birkaç ayarlama sayesinde Gasp ve Cinayet gibi diğer asayiş suçlarının kaydedilmesi için de kullanılabilir.

Şekil 1. Program açılış ekranı
(Figure 1. Program opening screen)

Programın tasarımında, Delphi görsel programlama aracı [5] kullanılmıştır. Tasarımda görsel öğelerde farklı renklendirmeler yapılarak, programın daha etkin kullanılması sağlanmıştır. Böylece kullanıcı kendisi için anlam ifade eden renkleri istediği sekme veya nesnede kullanma imkânına sahiptir.

Program 4 ana kısımdan oluşmaktadır. Bunlar Bilgi Girişi, Veri Analizi, Raporlama-Grafik Gösterim ve Ayarlama kısımlarıdır.

3.1. Bilgi Girişi (Information Input)

Bu kısımda kullanıcı, suç olaylarını ve suç olayına karışan müşteki ve zanlı kişiler hakkındaki bilgileri girebilmekte, bunlar üzerinde ekleme, düzenleme ve silme işlemleri yapabilmektedir. Ayrıca suç olayına konu olan kayıp/çalıntı eşyaların da kaydı tutulabilmektedir. Şekil 2'de "Bilgi Girişi" kısmı için örnek bir ekran görüntüsü gösterilmektedir.

Şekil 2. Bilgi giriş ekranı
(Figure 2. Information input screen)

Bilgi girişleri; Olay, Dosya, Müşteki, Zanlı ve Kayıp olmak üzere 5 bölümde gerçekleştirilir. Tüm işlemler, bir suç olayının kaydıyla başlamaktadır. Dolayısı ile bilgilerin girilebilmesi için öncelikle bir suç kaydının girilmesi gerekir. Suç kaydı girilip onaylandıktan sonra pasif olan Dosya, Müşteki, Zanlı ve Kayıp kısımları, bilgi girilebilecek şekilde aktif hale gelir. Her suç olayının ilk kaydında, varsayılan olarak zanlı kişi meçhul olarak kabul edilir. Eğer zanlı biliniyorsa ve bu kişi ile ilgili bilgiler eklendiğinde Faili Meçhul kaydı otomatik olarak program tarafından silinir. Bir suç olayında birden fazla Müşteki, Zanlı ve Kayıp olabileceğinden program bu yapıya uygun olarak birden fazla Müşteki, Zanlı ve Kayıp kaydının eklenebileceği bir yapıdadır.

Kayıtların zamanla çoğalması ve istendiğinde herhangi bir suç kaydına hızlıca ulaşabilmek için programa "Hızlı Arama" özelliği eklenmiştir. Klavyede F3 tuşu veya programın durum çubuğundaki Kayıt No alanına çift tıkladığında Hızlı Kayıt Arama ekranı gelir.

Şekil 3. Kayıt arama ekranı
(Figure 3. Record search screen)

Burada kullanıcı, Dosya Numarası veya Kayıt Numarası ölçütlerinden birini kullanarak istediği kaydın üzerine konumlanabilmektedir.

Kullanıcı, konumlandığı kayıt üzerinde bilgi giriş ekranında Müşteki, Zanlı veya Kayıp'lardan herhangi birine çift tıkladığında o

kişi veya kayıp için detaylı bilgi penceresi açılır. Detaylı bilgi pencerelerinin iki işlevi vardır. İlki sadece bilgiyi göstermek ikincisi ise ilgili kaydı düzenlemek veya yeni kayıt eklemek içindir. Aşağıda sırasıyla Müşteki, Zanlı ve Kayıp Gösterme/Düzenleme pencereleri için örnek ekran görüntüsü gösterilmektedir.

Özlük Bilgileri Gösterme Ekranı

[Kayıt No : 1043]

Adı : Musa
Soyadı : ÇIBUK
Cinsiyeti : Erkek
Yaşam Durumu : Sağ
Doğum Tarihi : 25.09.1976
Baba Adı : Mehmet
Ana Adı : Zübeyde
Nüfusa Bağ. Old. il : Diyarbakır
Nüfusa Bağ. Old. ilçe : Ergani
TC Kimlik No : 27436550732
Telefon No : 0-424-2370077

İlgili olduğu vaka kayıtları

VakaID	Tarihi	Mahalle	Sokak	Suç
1005	10.02.2005	Yenimahalle	Kemal Şedele C	Evden Hırsızlık

20.12.2005 09:43:27

Şekil 4. Müşteki (Mağdur) bilgi ekranı
(Figure 4. Victims information display)

Özlük Bilgileri Gösterme Ekranı

[Kayıt No : 0]

Adı : Faili
Soyadı : Meçhul
Cinsiyeti : Tanımsız
Yaşam Durumu :
Doğum Tarihi :
Baba Adı :
Ana Adı :
Nüfusa Bağ. Old. il :
Nüfusa Bağ. Old. ilçe :
TC Kimlik No :
Ekonomik Durumu :
Eğitim Durumu :
Stili :
Sabıkası : Var Yok

İlgili olduğu vaka kayıtları

VakaID	Tarih	Mahalle	Sokak	Suç
1	01.06.2005	Rüstempaşa	Aksaray Cadd	Evden Hırsızlık
2	01.06.2005	Çarşı	Hürriyet Cadd	Dolandırıcılık
3	01.06.2005	İcadiye	Kuyulu Sokak	İş Yerinden Hir

20.12.2005 09:43:56

Şekil 5. Zanlı (Suçlu) bilgi ekranı
(Figure 5. Suspects information display)

VakaID	Tarih	Mahalle	Sokak	Suç
1005	10.02.2005	Yenimahalle	Kemal Şedele C.	Evden Hırsızlık

Şekil 6. Kayıp - Çalıntı bilgileri ekranı
(Figure 6. Lost - Stolen information screen)

Programın bir diğer özelliği Müşteki veya Zanlıların vatandaşlık (TC Kimlik) numaralarını internet üzerinden sorgulayarak bulabilmesidir. Bir Müşteki veya Zanlı kaydı girildiğinde, eğer gerekli bilgiler girilmişse TC Kimlik No kutucuğunun yanındaki TC Kimlik Nosunu Bul butonuna basılır. Program bu bilgileri kullanarak T.C. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün web adresinde sunulan Kimlik Paylaşımı Sistemi XML web servisleri [6] vasıtasıyla bu bilgileri sorgular. Sorgu sonucunda elde ettiği TC kimlik bilgisini ilgili kutucuğa yazar. Eğer verilen bilgilerle eşleşen bir kayıt bulunamazsa kullanıcı Şekil 7'deki gibi uyarılır.

Belirtilmiş olan sorgu bilgilerine karşılık kişi bulunamadı.

OK

Şekil 7. TC kimlik uyarı ekranı
(Figure 7. TC ID warning screen)

3.2. Veri Analizi (Data Analysis)

Programın bu bölümünde girilmiş verilerin toplu incelenmesi ve bunların değişik ölçütlere göre sorgulanmasına imkân verilmiştir. Programa girilmiş tüm Suç Olayları, Müştekiler, Zanlılar ve Kayıp eşyalarla ilgili girilmiş her bir alana göre veri süzme, sıralama ve grüplama gibi işlemler rahatlıkla yapılabilir.

Öte yandan elde edilen sonuç tabloları istendiği anda sağ tıklanıp yazıcıya gönderilmek üzere baskı ön izleme ekranına geçilerek oradan yazdırılabilmektedir. Şekil 8'de örnek bir ekran görüntüsü ve Şekil 9'da da yazdırmak için baskı ön izlemesi gösterilmiştir.

OLUŞTURTAN	TARİHİ	MHALL	SOKAK	BİNA	DAPRE	SÜCNEVİ	YÖNTEM	SÜCNEVİNO	SORUŞTURMA	
01.01.2005	00:01-03:00	Araç								
1001	23.05.2005	Fevçizade Sokak	Çayır Sokak		27	Oto Hırsızlığı	Diz Kontak	2005/1	2005/1	
893	23.05.2005	Kurkular Sokak	Üçler Sokak		31	Hırsızlığa Teşebbüs	Kaçıp seret ocağı	2005/1	2005/1	
622	21.05.2005	Sarısarı Sokak	Miraber Sokak			Diğer	Pencereden	2005/1	2005/1	
625	28.05.2005	Sarısarı Sokak	Muharrem Sokak			Halkent Sitesi	2	Evden Hırsızlık	Pencereden	2005/1
627	28.05.2005	Sarısarı Sokak	Denizler Sokak			16/7	Evden Hırsızlık	Balkondan	2005/1	2005/1
753	27.05.2005	Yenimahalle Sokak	Cayda Ç			İki Ara Parkı İşçisi		Cep Telefonu Hırsızlığı	Emniyetli Sustur	2005/1
6	16.05.2005	İzmir Sokak	5. Teğ. Nispetiye Sokak			13/A	İçeriden Hırsızlık	Apk. Telefonu Hırsızlığı	2005/1	2005/1
4	24.05.2005	Rızayaz Sokak	Hacıhan Sokak			E.D.H. İşçisi		Cep Telefonu Hırsızlığı	Emniyetli Sustur	2005/1
416	24.05.2005	Sarısarı Sokak	F. S. Mehmet Bulvarı			38/A	Yanlışlıkla	Kof. Çantasında	2005/1	2005/1
435	26.05.2005	Sarısarı Sokak	Caht Dalkay Caddesi			52	Evden Hırsızlık	Kilg. Göbeği İnce	2005/1	2005/1
752	27.05.2005	Universte Sokak	Yahya Kemal Caddesi			20/2	Evden Hırsızlık	Kaçıp Kılıbı Kırmak	2005/1	2005/1
754	27.05.2005	Universte Sokak	Yahya Kemal Caddesi			20/2	Evden Hırsızlık	Kaçıp Kırmak	2005/1	2005/1
421	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1	2005/1

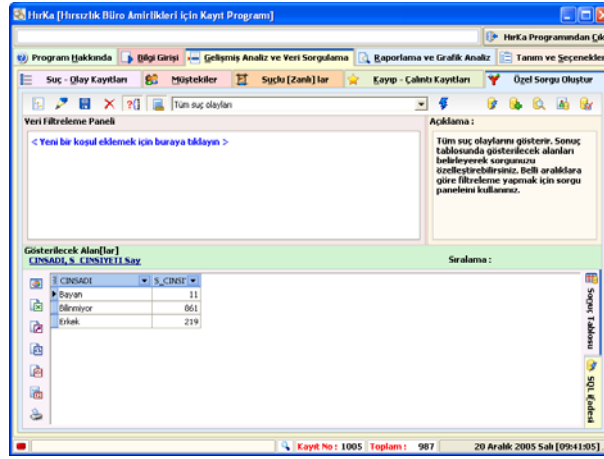
Şekil 8. Kayıtların toplu gösterimi - analizi
(Figure 8. Cumulative impressions and analysis of records)

SARAK	TARİHİ	MHALL	SOKAK	BİNA	DAPRE	SÜCNEVİ	YÖNTEM	SÜCNEVİNO	SORUŞTURMA	
421	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/421	2005/1/421
422	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/422	2005/1/422
423	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/423	2005/1/423
424	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/424	2005/1/424
425	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/425	2005/1/425
426	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/426	2005/1/426
427	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/427	2005/1/427
428	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/428	2005/1/428
429	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/429	2005/1/429
430	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/430	2005/1/430
431	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/431	2005/1/431
432	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/432	2005/1/432
433	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/433	2005/1/433
434	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/434	2005/1/434
435	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/435	2005/1/435
436	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/436	2005/1/436
437	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/437	2005/1/437
438	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/438	2005/1/438
439	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/439	2005/1/439
440	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/440	2005/1/440
441	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/441	2005/1/441
442	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/442	2005/1/442
443	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/443	2005/1/443
444	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/444	2005/1/444
445	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/445	2005/1/445
446	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/446	2005/1/446
447	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/447	2005/1/447
448	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/448	2005/1/448
449	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/449	2005/1/449
450	30.05.2005	Doğu Kent Sokak	Necip Fazıl Caddesi				Ötenden Hırsızlık	Anahat Uydu	2005/1/450	2005/1/450

Şekil 9. Kayıtların çıktı alınması ekranı
(Figure 9. Printing records screen)

Programın bir diğer özelliği ise tamamen özelleştirilebilir sorguların kullanıcı tarafından oluşturulabilmesine imkan vermesidir. Bunun için veri analiz sekmesindeki "Özel Sorgu Oluştur" paneli kullanılır. Burada kullanıcı, veritabanındaki kayıtlı tüm bilgiler üzerinde istediği sorgulamayı dinamik olarak gerçekleştirebilir. Daha sonra kullanıcı elde ettiği bu sonuçları XLS, DBF, HTML, XML veya TXT formatında kaydedebildiği gibi isterse yazıcıdan çıktı alabilir veya isterse grafik olarak yüzdesel biçimlerde gösterebilir.

Şekil 10'da, bu panelde yapılmış örnek bir sorgulamanın ekran görüntüsü gösterilmektedir.

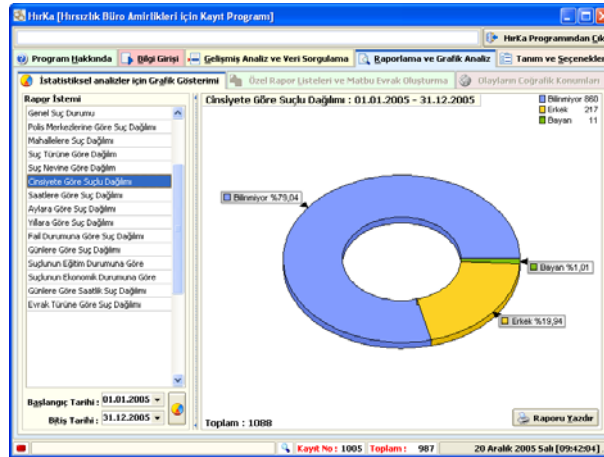
Şekil 10. Özel sorgu oluşturma ekranı
(Figure 10. Creating custom query screen)

3.3. Raporlama ve Grafik Analiz (Reporting and Graphical Analysis)

Programın bu kısmında önceden tanımlanmış rapor istemleri, istenilen tarih aralıklarına göre grafiksel olarak gösterilebilmektedir. Tanım ve Seçenekler kısmında, rapor istemleri eklenip çıkarılabilir veya yeniden düzenlenebilir.

Rapor istemleri grafik olarak gösterilirken ilgi sorguya bağlı olarak sayısal ve yüzdesel değerler grafikte gösterilir. Özellikle suçların analizi ve incelenmesi açısından en can alıcı nokta burasıdır.

Bu bilgiler istediği anda Raporu Yazdır butonuna basılarak yazıcıdan çıktı olarak alınabilmektedir. Şekil 11'de örnek bir rapor isteminin ekran görüntüsü gösterilmektedir.

Şekil 11. Raporlama ve grafik analiz ekranı
(Figure 11. Reporting and graphical analysis screen)

3.4. Tanım ve Seçenekler (Description and Options)

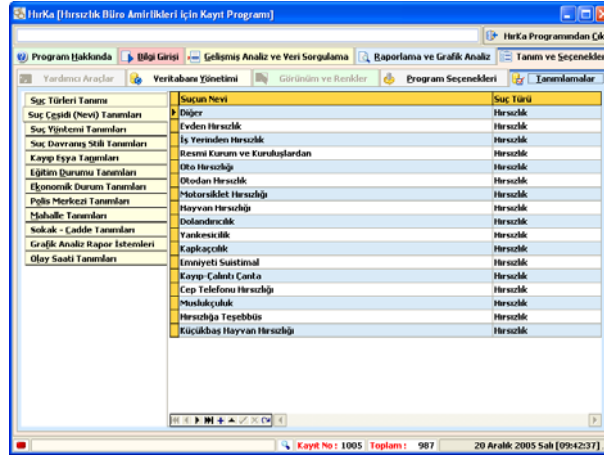
HırKa programı daha öncede değinildiği üzere esnek ve dinamik bir yapıya sahiptir. Bu esnekliği sağlamak amacıyla program içerisinde bilgi türleri, kullanıcının isteği doğrultusunda tanımlanır. Böylece kullanıcı, kendi yaptığı tanımlar ile programı özelleştirme ve kendi ihtiyaçlarına adapte edebilme imkânına sahip olur.

Tanımlar kısmında Suç Türleri, Yöntemler, Suçlu davranış stilleri, eğitim ve ekonomik durumları, kayıp eşya tanımları, sorumlu

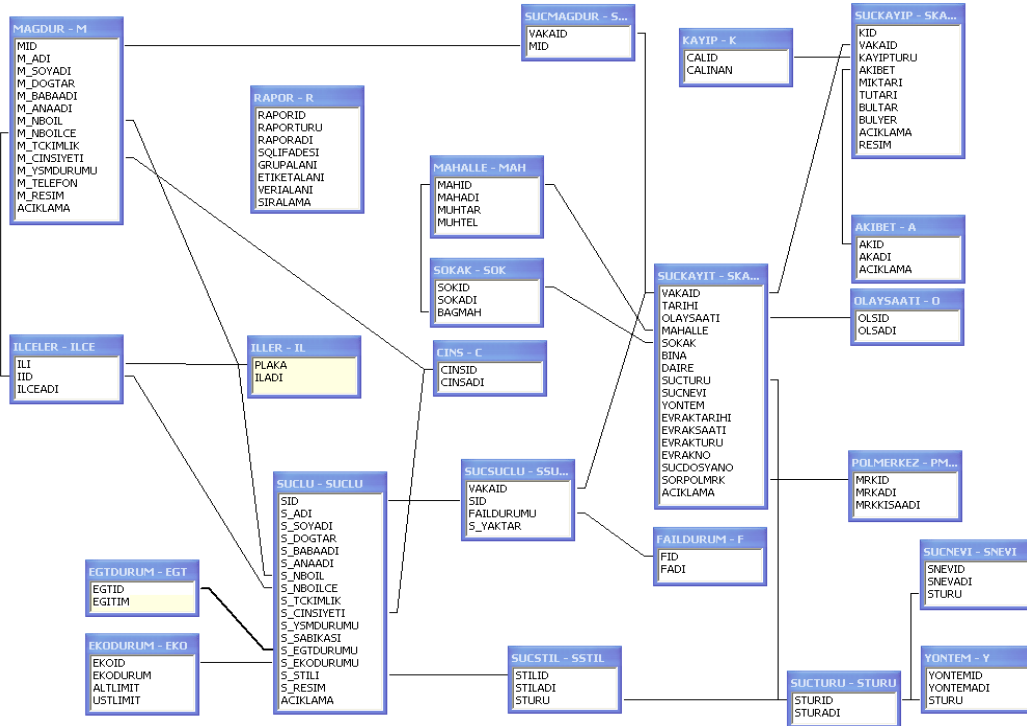
polis merkezleri, mahalle sokak, olay saati dilimi ve rapor istemleri gibi pek çok tanım yapılabilir. Şekil 12'de Tanımlar için örnek bir ekran görüntüsü gösterilmektedir.

Şekil 12. Tanım ve seçenekler ekranı
(Figure 12. Description and options screen)

Bunun dışında Tanım ve Seçenekler kısmında, programın kullanımı ile ilgili seçenekler, veritabanının yedeklenmesi ve geri yüklenmesi için araçlar ve kullanıcının kendi isteğine göre düzenleyebileceği renk düzenleme kısımları da mevcuttur.

3.5. Veritabanı Yapısı (Database Structure)

Şekil 13. HırKa programı veritabanı ve ilişkiler şeması
(Figure 13. Database and relationships schema for HırKa program)

Veritabanının tabloları ve alan ilişkileri Şekil 13'te gösterildiği gibidir. Programın veritabanı alt yapısı için özellikle kurulum gerektirmemesi ve ek herhangi bir dosyaya ihtiyaç duymaması bakımından Absolute Database Personal Edition kullanılmıştır. Bu sayede program direkt olarak kopyalandığı klasör içerisinde çalıştırılabilir. Ayrıca (BDE veya ODBC gibi) herhangi bir gerekliliğe ihtiyaç yoktur.

4. SONUÇ (CONCLUSIONS)

Bu program, pilot olarak geliştirildiği Elazığ Asayiş Şube Müdürlüğünde, ilgili kayıtların bilgisayar ortamında tutulmasını sağlamakla kalmayıp bu bilgilerden istenildiği anda kısa sürede alınan istatistikî bilgiler aracılığı ile suç olayları hakkında çeşitli bilgilendirici ve faydalı değerlendirmelerin yapılmasını sağlamıştır. Diğer taraftan daha önce çeşitli yollardan manüel olarak elde edilen bu bilgilerin daha sağlıklı ve hızlı şekilde alınmasını sağlamıştır.

Programın bir sonraki versiyonunda kaydedilen suç olaylarının ve ilgili birimlerin mesul olduğu coğrafik harita üzerinde işaretlenebilmesi ve bu noktadan hareketle analizlerin yapılmasına imkân verecek kısımlar eklenecektir. Böylece suç olayları veya suçlu şahıslar harita üzerinde takip edilebilecek ve suçlunun bir sonraki hareketi veya fiili daha etkili tahmin edilebilecektir. Bu sayede asayiş birimlerine, olay oluşmadan önüne geçilebilme veya gerekli önlemlerin alınabilmesi noktasında daha da yardımcı olunacaktır.

BİLGİLENDİRME (ACKNOWLEDGEMENTS)

Bu çalışmada programın geliştirilmesi ve suç kayıtlarının sağlanması konusunda yaptıkları katkılardan dolayı Elazığ Asayiş Şube Müdürlüğü'ne teşekkür ederim.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Suçbilimi.com, Asayiş Olayları, <http://www.sucbilimi.org/?ana=asayis>, (06.02.2007)
2. UNCHS, (1998), "World Habitat Day 1998: Safer Cities", Press Release, CHS/98/05
3. Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı resmi web sitesi, <http://www.asayis.pol.tr/asayisdefault.asp>, (01.09.2008)
4. Günay, S. ve Yılmaz, A., (2006), "Türkiye'de Şehir Asayiş Suçları: Dağılım ve Başlıca Özellikleri", Milli Eğitim, Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi, 35(170), s.230-249
5. Delphi Görsel Programlama Aracı resmi web sitesi <http://www.embarcadero.com/products/delphi>, (09.09.2009)
6. T.C. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Kimlik Sorgulama ve Paylaşımı Sistemi, <http://tckimlik.nvi.gov.tr/>,